

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 6 sierpnia 2021 r.

w sprawie ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 23 lipca 2021 r. ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) pracodawcy – należy przez to rozumieć pracodawcę w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 oraz z 2021 r. poz. 1162), a także osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną i do której stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych, jeżeli zatrudniają one inną niż pracownik osobę wykonującą pracę zarobkową;”;
- 2) w art. 4 wyrazy „ze wskazaniem nazwy i adresu pracodawcy” zastępuje się wyrazami „i adres ze wskazaniem nazwy pracodawcy”;
- 3) w art. 7 w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Siedzibą i adresem KZP są siedziba i adres pracodawcy, u którego została ona utworzona.”;
- 4) w art. 8 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Siedzibą i adresem międzyzakładowej KZP są siedziba i adres pracodawcy, u którego odbywają się posiedzenia zarządu.”;
- 5) w art. 10 w ust. 4 przed wyrazami „Straży Pożarnej” dodaje się wyraz „Państwowej”;
- 6) w art. 13 w ust. 2 wyrazy „co najmniej jednego z obowiązków określonych w art. 12

- ust. 1 pkt 2 lub 3” zastępuje się wyrazami „obowiązku określonego w art. 12 ust. 1 pkt 2 lub 3”;
- 7) w art. 14 w ust. 4 wyrazy „Kwota wypłacona” zastępuje się wyrazami „Wkład członkowski albo udział we wkładzie członkowskim wypłacony”;
- 8) w art. 15 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „ze wskazaniem nazwy i adresu pracodawcy” zastępuje się wyrazami „i adres ze wskazaniem nazwy pracodawcy”;
- 9) w art. 18:
- a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
- „4a. Członkiem zarządu lub komisji rewizyjnej nie może być osoba, która została skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe. W razie skazania członka zarządu lub komisji rewizyjnej za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe w trakcie kadencji, walne zebranie członków odwołuje członka z pełnionej funkcji.”;
- b) w ust. 5 skreśla się pkt 3;
- 10) w art. 20 w ust. 4 wyrazy „zgłoszenia żądania” zastępuje się wyrazami „złożenia wniosku”;
- 11) w art. 34 w ust. 4 wyrazy „i rat” zastępuje się wyrazami „lub rat”;
- 12) w art. 44 w ust. 2 wyrazy „zdarzeń, o których mowa w ust. 1” zastępuje się wyrazami „zdarzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2”;
- 13) w art. 44 ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- „6. Do zadań komisji likwidacyjnej należy zakończenie bieżących spraw KZP, wykonanie zobowiązań oraz ściągnięcie wierzytelności.”;

- 14) w art. 44 w ust. 7 wyraz „nowe” zastępuje się wyrazem „miesięczne”.

MARSZAŁEK SENATU

TOMASZ GRODZKI

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 23 lipca 2021 r. ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych, wprowadził do jej tekstu 14 poprawek.

Poprawki nr 2, 3, 4 i 8 porządkują regulację dotyczącą ustalania siedziby i adresu kasy zapomogowo-pożyczkowej (KZP) oraz międzyzakładowej kasy zapomogowo-pożyczkowej.

Senat zwrócił uwagę, iż rozpatrywana ustawa co prawda statuuje obowiązek wskazania siedziby tworzonej KZP w statucie KZP (o czym stanowi art. 15 ust. 1 pkt 1) oraz nakłada obowiązek podawania siedziby KZP w korespondencji wychodzącej z KZP (art. 4), niemniej żaden z przepisów nie przesądza, iż siedzibą KZP powinna być siedziba pracodawcy, u którego kasa została utworzona. Domniemywać należy, że siedziba i adres KZP oraz pracodawcy, u którego powstała ta KZP są identyczne, niemniej ustawodawca powinien przesądzić tę kwestię wprost w przepisie. Zdaniem Izby konieczna jest także zmiana art. 8 ust. 3 ustawy. Przepis ten w pierwszej kolejności powinien regulować kwestię siedziby międzyzakładowej KZP (w dalszej kolejności również adresu) gdyż nie będzie możliwe ustalenie tej siedziby w oparciu o przepisy dotyczące tworzenia kas zapomogowo-pożyczkowych tj. zastosowanie reguły: siedziba pracodawcy to siedziba KZP, ze względu na fakt, iż pracodawców będzie co najmniej dwóch. Należy przypuszczać, że intencją ustawodawcy jest, aby siedzibę KZP stanowiła siedziba pracodawcy, u którego odbywają się posiedzenia zarządu, skoro taką regułę przewiduje dla adresu.

Zwrócono także uwagę na treść art. 10 ust. 4; omawiany przepis wymienia „Straż Pożarną” a nie „Państwową Straż Pożarną”, w katalogu podmiotów uprawnionych do tworzenia KZP, w związku z czym przyjęto **poprawkę nr 5**, która zmierza do wskazania prawidłowej nazwy własnej podmiotu.

Wątpliwości Senatu wzbudziła treść art. 18 ust. 5 pkt 3. Przepis ten stanowi, iż walne zebranie członków może odwołać członka zarządu lub komisji rewizyjnej przed upływem kadencji, w razie skazania go prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślnie przestępstwo skarbowe. Do powyższej regulacji należy zgłosić dwa zastrzeżenia:

1. Brak obligatoryjności odwołania członka zarządu (komisji rewizyjnej) w sytuacji jego skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwa wskazane w przepisie i przyznanie

walnemu zebraniu członków kompetencji do swobodnego rozstrzygnięcia kwestii odwołania członka stanowi podstawę do uznaniowości i odmiennych decyzji w stosunku do różnych członków tych organów znajdujących się w tej samej sytuacji prawnej; z pewnością będzie także prowadziło do odmiennych praktyk w zakresie stosowania tego przepisu w ramach różnych KZP. Zdaniem Senatu, skoro ustawodawca zdecydował, że nieskazitelność charakteru potwierdzona brakiem karalności jest istotnym przymiotem członka organu KZP, powinien też jednoznacznie przesądzić o konsekwencjach jego utraty.

2. Zwrócono także uwagę, że możliwość odwołania członka zarządu (komisji rewizyjnej) na skutek jego skazania prawomocnym wyrokiem sądowym dotyczy sytuacji, gdy skazanie nastąpiło po objęciu funkcji członka zarządu (komisji rewizyjnej). Tym samym ustawa nie wprowadza generalnego zakazu pełnienia funkcji w organach KZP przez osoby skazane, jeżeli to skazanie nastąpiło przed wyborem na członka zarządu lub komisji rewizyjnej, co budzi wątpliwości co do racjonalności takiego rozwiązania.

W związku z powyższymi zastrzeżeniami, Izba przyjęła **poprawkę nr 9**, która wprowadza zakaz pełnienia funkcji w organach KZP przez osobę skazaną prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz przewiduje obowiązek odwołania członka organu, który został skazany za te przestępstwa w trakcie kadencji.

Poprawka nr 11 zmierza do przyznania zarządowi większej swobody przy podejmowaniu decyzji o zawieszeniu wpłacania miesięcznych wkładów członkowskich oraz rat pożyczek przez członka KZP, w przypadkach uzasadnionych zdarzeniami losowymi. Formuła zastosowana w art. 34 ust. 4 z użyciem koniunkcji wykluczała możliwość podjęcia przez zarząd odmiennych decyzji (zawieszającej i odmownej) w odniesieniu do miesięcznych wkładów członkowskich oraz rat pożyczek członka KZP, który wystąpił ze stosownym wnioskiem.

Przyjmując **poprawkę nr 12** Senat uwzględnił okoliczność, iż każda z przesłanek określonych w art. 44 ust. 1 (ogłoszenie upadłości lub likwidacji pracodawcy, zmniejszenie się liczby członków KZP poniżej 10) może stanowić samodzielną, odrębną podstawę do podjęcia uchwały przez walne zebranie członków o likwidacji KZP, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w treści art. 44 ust. 2.

Poprawka nr 14 ma na celu usunięcie wątpliwości dotyczące rozumienia użytego w art. 44 ust. 7 sformułowania „nowe wkłady członkowskie”. W toku prac komisji senackiej ustalono, iż pojęcie to dotyczy przyjmowania **kolejnych** wkładów członkowskich od **członków** KZP, w związku z czym doprecyzowano przepis.

Poprawki nr 1, 6, 7, 10 i 13 dokonują zmian o charakterze techniczno-legislacyjnym, doprecyzującym oraz redakcyjnym:

- formułują definicję „pracodawcy” bez odsyłania do ustawy o związkach zawodowych, dzięki czemu wyeliminowane zostało tzw. odesłanie kaskadowe niedopuszczalne na gruncie Zasad Techniki Prawodawczej (**poprawka nr 1**);
- upraszczają redakcję przepisu, co służy jego większej czytelności (**poprawka nr 6**);
- służą zapewnieniu spójności terminologicznej w obrębie artykułu (**poprawki nr 7 i 10**);
- zmierzają do wyeliminowania z przepisu czasownika modalnego „powinien” (**poprawka nr 13**).